

Światowid

Nr. 38/736 ROK XV
17 WRZEŚNIA 1938 R.
Numer zawiera 24 stron druku
CENA 60 GR.
Cena w Czechosłowacji Kc. 3-50
PRINTED IN POLAND
Opłata poczt. uiszczona gotówką

ARMIA — NASZYM UMILOWANIEM

Wracające z ćwiczeń oddziały wojska witane były wszędzie entuzjastycznie przez gromadzącą się po miastach i wsiach ludność, wznoszącą okrzyki na cześć Armji

Najweselsze ze „żniw”. Weselsze od zbiorów zboża. Może dlatego, że nie jest połączone z takim trudem, jaki ponoszą żniwiarze w upalne dni letnie. Tutaj i pora jest już późniejsza a więc nie trzeba się tak pocić, i praca sama mniej jest mozolna, niż wywijanie sierpem, czy kosą. Ale w wyższym jeszcze stopniu złączony jest z wesołym nastrojem winobrania od dawnych czasów ten fakt, że tutaj zbiera się przecież winne jagody, które, przetworzone, dają wino, będące od prastarych czasów źródłem wesołości. Niech sobie abstynenci mówią co chcą, wesołym nastrojem, spowodowanym ostatecznym rezultatem plonu winnic, ludzkość nigdy nie gardziła i prawdopodobnie nigdy w przyszłości gardzić nie będzie. Następnym tego jest dalszy fakt, że poszczególne fazy zbierania tych plonów winnic, od samego początku t. j. od właściwego winobrania, do ostatniego końca, t. zn. do rozkoszowania się winem, zdawna nęciły i poetów — ci już nigdy winem nie gardzą — i wszelakich artystów. Sztuka starożytna już stała się tym łącznikiem artyzmu z winem, renesans pozostał wierny tej tradycji, czasy nowsze i najnowsze również się jej nie sprzeniewierzają.

Na lewo: Motyw winnych gron w porcelanie artystycznej (z rosenthalowskiej wytwórni).
 fot. Atlantic — Berlin.

WINOBRANIE

Winobranie w okolicach nadreńskich.
 Scherl, Berlin.

Andrea Mantegna (1431—1506): „Bachanalja przy beczce” (Ze zbiorów dawnych rycin P. A. U.).

Maszyny ułatwiają przetwarzanie winnych gron w szlachetny trunk.
 Atlantic-Photo, Berlin.

Dorodna dziewczyna zbiera dorodne grona.
 Presse-Photo, Berlin.

Ozdobna beczka na wino z czasów Maksymiljana II. (wiek XVI).

W Dębinach, w powiecie przasnyskim, przyszedł na świat w 1862 roku w rodzinie szlacheckiej, obchodzący dziś srebrny jubileusz sakry biskupiej, J. Em. ks. kard. Aleksander Kakowski, arcybiskup metropolita warszawski. Dwa lata temu stolica uczciła swego arcypasterza z okazji innego, złotego jubileuszu kapłaństwa.

Szkolę średnią ukończył ks. kard. Kakowski w Warszawie i tu też wstąpił w 1878 roku do seminarjum duchownego. Po czterech latach został wysłany do Akademii Duchownej w Petersburgu a następnie do Uniwersytetu Gregorjańskiego w Rzymie. Studia na wydziale prawnym ukończył ze stopniem doktora. Potem uczęszczał jeszcze do szkoły przygotowującej praktycznie do zawodu adwokackiego (Lo studio del Concilio di Trento). Wyświęcony na księdza w r. 1886, został wikariuszem przy parafii św. Andrzeja w Warszawie, jednocześnie zaś otrzymał nominację na defensora Sakramentu małżeństwa i prokuratora fiskalnego. W 1887 roku zostaje powołany na profesora seminarjum duchownego w Warszawie, gdzie wykłada prawo kanoniczne, homiletykę, literaturę polską i teologję pasterską. Na dwa lata przed końcem ub. stulecia, w 1898 roku, ks. kard. Kakowski zostaje rektorem seminarjum metropolitalnego w Warszawie, a w 12 lat później obejmuje stanowisko rektora Akademii Duchownej w Petersburgu.

Sakrę biskupią otrzymał w roku 1913, w sześć lat później zaś, w 1919, kapelusz kardynalski.

Przez cały czas rządów arcypasterskich rozwija J. Em. ks. kardynał energiczną działalność obywatelską, społeczną i pisarską. Zasluga Jego

J. Em. ks. kardynał Aleksander Kakowski, arcybiskup metropolita warszawski.

jest znaczne ożywienie życia katolickiego w archidiecezji warszawskiej. Ks. kardynał Kakowski utworzył w czasie swych rządów 70 nowych parafii oraz dwieście kościołów i kaplic. Arcybiskup po dziś dzień żywo interesuje się ruchem uniijnym, popierając każdą akcję w tym kierunku. Jest wielkim znawcą prawa synodalnego w Polsce, napisał też cały szereg dzieł z tej dziedziny. Podkreślić należy szczególne zasługi Jego Eminencji na tem polu. W roku 1917 został powołany do Rady Regencyjnej. Nielatwe to było zadanie do spełnienia utrzymać się niezależnym od wpływów tych czy innych, niemieckich lub rosyjskich, i nie dać się wciągnąć w orbitę polityki żadnego z mocarstw.

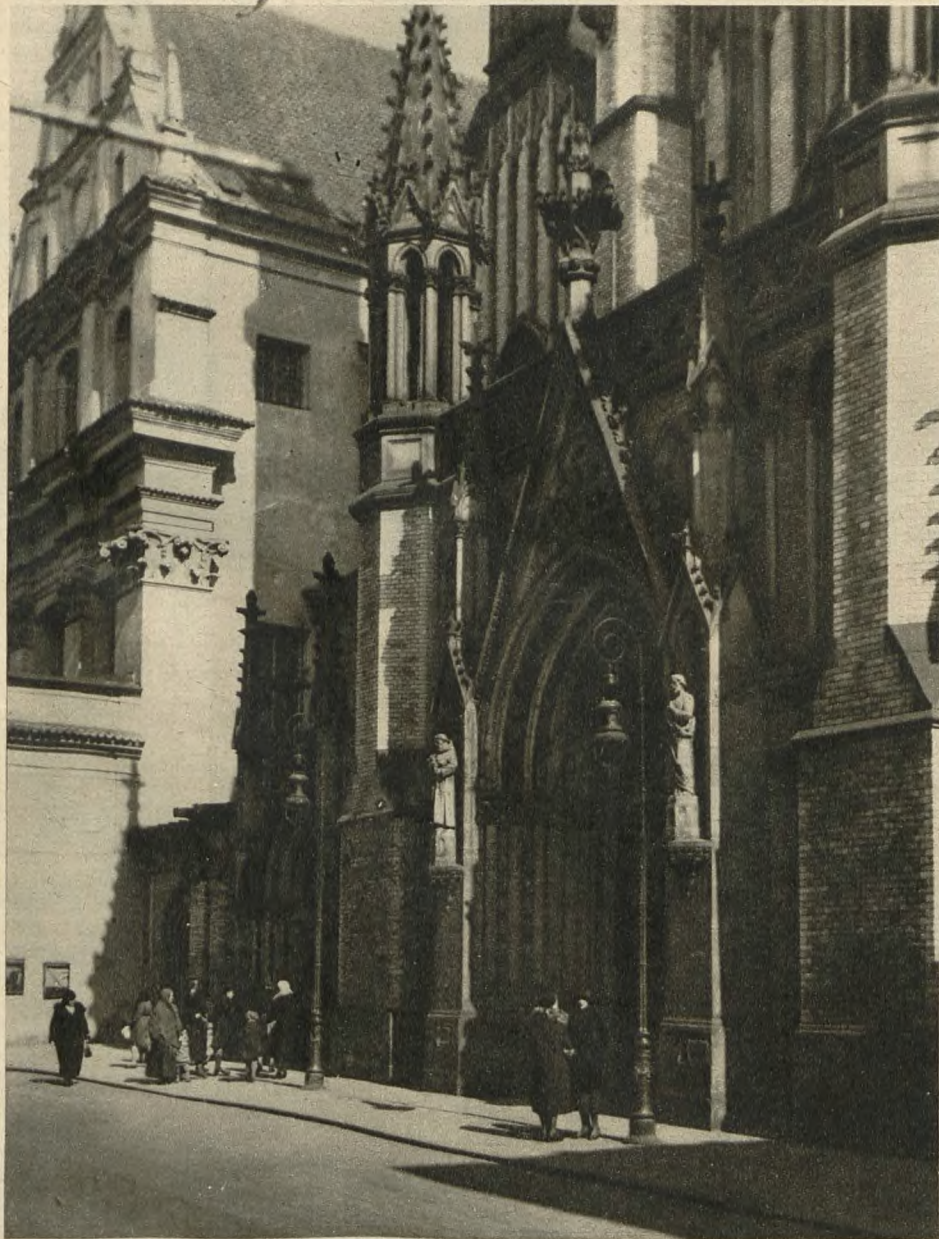
Jednem z najpiękniejszych dzieł Jego życia pozostanie bez wątpienia DOM KATOLICKI im. Papieża Piusa XI. Gmach ten, wzniesiony z inicjatywy Jego Eminencji, jest dziś ośrodkiem całego społecznego ruchu katolickiego i siedzibą Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej oraz szeregu innych stowarzyszeń katolickich.

J. Em. ks. kard. Aleksander Kakowski został odznaczony najwyższymi orderami polskimi. — M. in. posiada Orła Białego i Polonię Restitutę. Dla uczczenia 25-tej rocznicy rządów biskupich ks. kard. Kakowskiego, powstało w Warszawie Muzeum Archidiecezjalne, nazwane Jego imieniem.

Dostojnemu Arcypasterzowi składa nasze wydanictwo najserdeczniejsze życzenia: AD MULTOS ANNOS!

ZDJĘCIA AG. FOT. „ŚWIATOWID”

25 LAT NA STOLCU ARCYBISKUPIM

Portal główny Katedry św. Jana w Warszawie.

Warszawskie Muzeum Diecezjalne im. ks. kardynała A. Kakowskiego.

MANEWRY W REJONIE RZESZOWA

Rys. dla „Światowida”
Alf. Żmuda.

Na prawo: Prowadzący ćwiczenia
gen. Narbut-Łuczyński, studjuje
mapę. Obok niego
niemiecki gen von
Studnitz.

Lotnik, przeszką-
kujący teren.

Artylerja na pozycji.

Psy meldunkowe.

Tankietki na wywiadzie.

Attachés wojskowi państw zagranicznych studiujący mapę.

Czoło kolumny marszowej na ulicach Rzeszowa.

W dniach 7–9 września b. r. odbyły się w rejonie Rzeszowa manewry międzydywizyjne. Operowały dwie strony, niebieska silniejsza, nacierająca i słabsza — czerwona, która miała za zadanie powstrzymać przez dwa dni napór nieprzyjaciela na zgóry określonych pozycjach aż do nadejścia posiłków.

Na ćwiczenia te zaproszono attachés wojskowych, którzy zjawili się w liczbie 23. Towarzyszyli im: gen. Malinowski, zastępca szefa Sztabu Głównego, gen. Narbut-Łuczyński, prowadzący ćwiczenia, gen. Wiczorkiewicz, gen. Regulski i inni wyżsi oficerowie.

Na czas trwania ćwiczeń utworzono także Główną Kwaterę Prasową, w skład której weszli

przedstawiciele prasy z całej Polski. Szefem Kwatery Prasowej był płk. dyplom. Jan Keller.

Sukces taktyczny odniosła strona czerwona, opóźnienie się strony niebieskiej w posuwaniu spowodowały względy terenowe, a przede wszystkim złe drogi.

Najzaciętsze walki toczyły się w pobliżu Kolbuszowej i Głogowa.

Dnia 9 b. m. wojska, które brały udział w manewrach wkroczyły do Rzeszowa, witane uroczystie przez władze i szerokie masy publiczności. Wojsko obrzucono kwiatami i wznoszono na jego cześć entuzjastyczne okrzyki.

WSZYSTKIE ZDJĘCIA AG. FOT. „ŚWIATOWID”

„Wszyscy mnie znają — wszyscy mnie mają!

Wszyscy mnie lubią i używają!”

Pasta do zębów NIVEA czyści zęby dokładnie i odświeża znakomicie jamę ustną, a przy tym jest łagodna w smaku. — Pasta do zębów NIVEA składa się z najczystszych, wyborowych surowców, wytwarzana jest w ściśle higienicznych warunkach i opakowana higienicznie w cynowych tubach.

Duża tuba zł. 1,50. Mniejsza zł. 1,-.

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

„RULE BRITANIA, BRITANIA RULES THE WAVES
BRITONS NEVER, NEVER, NEVER SHALL BE SLAVES“.

Bombowce angielskie.

Wide-World Photos, Londyn

Ponad wszystkie niepokojące cały świat przebiega sprawy sudeckiej, wysuwa się jedno przesłanie: moralna powaga Królestwa Wielkiej Brytanji, która — jak dotąd przynajmniej — powstrzymuje nadeciągającą grozę wojny. Choć sama kanałem morskim od kontynentu europejskiego odgraniczona, jest w jego zawikłaniach i sporach superarbitrem. Moralna powaga, więc przede wszystkim opierająca się o moralne czynniki: o stanowisko Anglii w wielowiekowym zespole państw tego świata, o przejrzystość, trwałość i zręczność jej polityki, o jej wewnętrzny ustroj, łączący niemal idealnie władzę króla z prawami demokratycznymi. Ale ta moralna powaga ma także i materialne podstawy: to potężna flota wojenna wielkobrytyjska, to olbrzymi rozwój angielskich wojennych sił lotniczych. Dzięki jednym i drugim, Anglik nie tylko w Londynie, ale i w Paryżu i w... Pradze, i gdziekolwiek bądź może śpiewać swój hymn narodowy: „Panuj Brytanjo, Brytanja panuje nad falami — Brytyjczycy nigdy, nigdy, nigdy nie będą niewolnikami!“.

Król Jerzy VI.
Wide-World Photos, Londyn.

Na lewo: Lord Halifax, wielkobrytyjski minister spraw zagranicznych
Wide-World Photos, Londyn.

Na prawo: Neville Chamberlain, premier wielkobrytyjski.
Keystone, — Berlin

Jak ściemniałym blond włosom przywrócić

JASNY

promienny blask.

Wszystkie JASNE odcienie blond włosów będą bardziej błyszczące dzięki temu zdumiewającemu działaniu STABLOND'u.

Oto szybki, a jednak prosty sposób, by ściemniałym blond włosom — od matowych do brązno-blond — przywrócić ich ukryte, promienne piękno. Myćcie Wasze włosy STABLOND'em, który wydobywa niezwykle czarujący, wspaniały, jasny kolor naturalnych blond włosów. W zależności od typu urody Pani, STABLOND rozjaśnia włosy o 2—4 odcienie. Jasno blond włosy nigdy nie ściemniają dopóki używa Pani STABLOND'u. Ten cudowny szampon zapobiega łamliwości włosów, usuwa łupież i odmładza korzenie. Poza tym zachowuje dłużej trwałą ondulację. Proszę wypróbować STABLOND dziś jeszcze lub zażądać u swego fryzjera, by użył go do mycia włosów. STABLOND nie zawiera żadnych środków barwiących ani szkodliwych tleniacych. TOREBKA STABLOND'U WYSTARCZY TERAZ NA DWUKROTNE UMYCIE WŁOSÓW.

STA-BLOND
SPECJALNY SZAMPON DLA BLONDYNEK

CENA
ZNIŻONA
Obecnie tylko
60 gr.

**WDZIEK KOBIETY
I KREMY POND'S**

są ściśle od siebie uzależnione, albowiem tylko Pond's zapewni Pani wdziek i powab.

Pond's Vanishing Cream nadaje skórze aksamitną miękkość i matowy odcień. Krem ten stanowi idealny podkład pod puder.

Pond's Cold Cream używa się przed udaniem się na spoczynek. Krem ten wnika w głąb porów, oczyszcza je i wzmacnia skórę.

Puder Pond's do nabycia w 5 odcieniach: Rachel i 2, Naturelle, Peche i Brunette. Puder ten jest niezwykle miękki, subtelnie perfumowany i doskonale przylega do twarzy.

Próbki obydwu kremów i pudru w 5 odcieniach otrzymać można — po nadesłaniu tego kuponu z załączeniem znaczka pocztowego za 15 gr pod adr.: D/H. WŁADYSŁAW GLAZER, Warszawa, Al. Jerozolimska 41.

Nazwisko _____
Adres _____

869

Europa à la FOURCHETTE

PROPAGANDA LOTNICTWA WŚRÓD ANGIELSKICH „CYWILÓW”. Rząd angielski rozwinał na wielką skalę propagandę lotnictwa — urządzając m. in. zupełnie bezpłatne kursy pilotowania samolotu. Na kursy te garną się liczni adepci obojga płci, bo to i spełnienie obowiązku patriotycznego i urozmaicenie szarego życia.
Wide-World Photos, Londyn.

DELEGACJA Z DALEKIEGO WSCHODU W RZYMIE. Przyjaźń włosko-japońska obejmuje także i Mandżukuo, pozostające pod wpływami japońskimi. W tych dniach delegacja armji z Mandżukuo złożyła hołd u mogiły Nieznanego Żołnierza w Rzymie.

HOŁD KRÓLOWEJ WILHELMINIE. Jedną z głównych uroczystości z okazji 40-lecia panowania królowej Wilhelminy było nabożeństwo, urządzone w Amsterdamie w tym samym kościele, w którym królowa niegdyś została ukoronowana.
Wide-World Photos, Londyn.

Na prawo: ITALSCY KARABINIERZY W NOWYCH MUNDURACH. — Włoscy „carabinieri”, z którymi turysta prawie na każdym kroku się spotyka, otrzymali obecnie nowe umundurowanie, bardziej dostosowane do klimatu tego kraju.

Poniżej: PAŁAC GENEWSKI LIGI NARODÓW. Rzęsiście iluminowany wspaniały nowy pałac Ligi Narodów w Genewie... Czy odbywająca się obecnie nowa sesja w tej instytucji również tyle światła mieć będzie...? Wolno wątpić.

BUŁGARSKA PARA KRÓLEWSKA W GOŚCINIE U KRÓLA JERZEGO VI. Król Borys z małżonką, królową Joanną, bawią obecnie w rezydencji Jerzego VI. w Balmoral.
Scherl — Berlin.

MINISTER W ZABAWNEJ SYTUACJI. Sir Kingsley Wood, angielski minister lotnictwa wojskowego, z trudem wydobywa się z balonu, części zapory, broniącej Londynu.
Trampus — Paryż.

Król - Słońce

W TRZECHSETLECIE URODZIN LUDWIKA XIV.

Ludwik XIV., portret pędzla malarza francuskiego Hyacinthe Rigaud (1659—1743), znajdujący się w zbiorach paryskiego Louvre'u.

Powyżej: „Ludwik XIV. wyjeżdża z dworem do letniej rezydencji w Vincennes“, obraz Adama Fr. van der Meulen (1632—1690), w Galerji Drezdeńskiej.

Joanna Antonina Poisson, margrabina de Pompadour, pastel Maurycyego Quentin de La-tour (1704—1788).

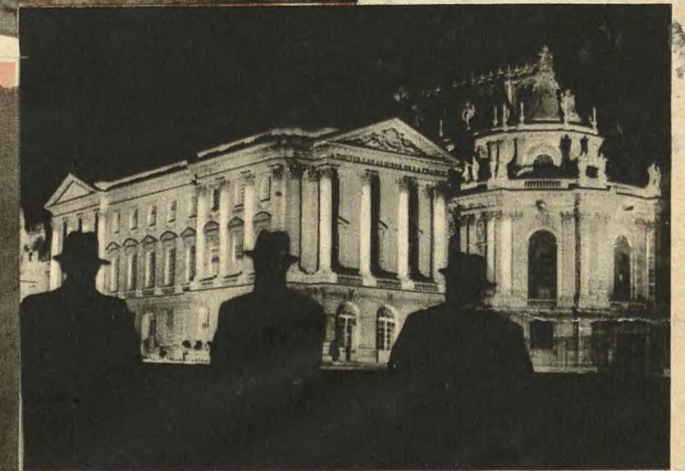

Pokój sypialny Ludwika XIV. w pałacu wersalskim.

Przed miesiącem Trzecia Republika francuska postawiła w Ajaccio pomnik cesarzowi Napoleonowi I. i wzięła urzędowo udział w uroczystościach ku czci tego, który obalił pierwszy republikański ustrój Francji. A teraz oficjalna Francja bierze udział w uroczystościach z okazji trzechsetlecia urodzin króla Ludwika XIV, którego praprawnuka, Ludwika XVI Pierwsza Rzeczpospolita ścięła na szafocie. — Czyżby to było oznaką nawrotu dzisiejszej Francji do przekonań monarchistycznych? Bynajmniej. Wprost przeciwnie. I jedna i druga uroczystość jest dowodem, że Trzecia Rzeczpospolita tak się już ugruntowała, tak jest pewna swego republikańskiego ustroju, iż może się już zdobyć na sprawiedliwość wobec dawniejszych władców tego kraju, choćby byli cesarzami lub królami, choćby władzę swoją pełnili w duchu absolutyzmu. Może się zdobyć na sprawiedliwość wobec Napoleona, który rozdzielił republikańskie ciała prawodawcze, może się zdobyć na sprawiedliwość wobec Ludwika XIV, który rządził w myśl swego aforyzmu: „Państwo — to ja“.

W tem uczuciu bezpieczeństwa i sprawiedliwości Trzecia Republika wdzięczność okazuje Napoleonowi za wszystko, co zdziałał dla sławy Francji, w tem uczuciu bezpieczeństwa i sprawiedliwości wspomina dzisiaj potęgę kraju za cza-

Poniżej: Wodotryski w pałacu wersalskiego.
Henri Manuel — Paryż.

Pałac wersalski i kaplica w iluminacji wieczornej.
Ag. Trampus — Paryż.

sów Ludwika XIV, wybacząc mu i jego autokratyzm i nawet jego kochanki z margrabina Pompadour na czele. Francja Ludwika XIV, to istotnie potężne państwo. Potężne pod względem politycznym i militarnym, potężne obryzmią powagą, jaką miało w całej Europie, imponujące zarazem dostosowanym do tej potęgi przepychem barokowym, którego najwspanialszym objawem jest Pałac Wersalski, naśladowany potem przez wszystkich niemal królów i książąt europejskich. Ale i kultura francuska, będąca tak ważnym do dziś dnia czynnikiem powagi tego kraju wśród ludów całego świata, zawdzięcza ogromnie wiele temu władcy. Wspaniałe zbiory Louvre'u, opromieniona świetlaną sławą największych talentów i kreacji aktorskich „Komedia Francuska“, tyle razy ostrzem satyry atakowana, a jednak mimo to tak szanowana „Akademia Francuska“ — to przecież dzieła i pamiątki panowania Ludwika XIV-go. A że to wszystko nie ograniczyło się tylko do znaczenia w samej Francji, ale stało się wzorem, naśladowanym przez inne państwa i narody, to sprawia, że jubileusz Ludwika XIV, nie tylko francuskiem jest świętem. Na szaryźnie współczesnej kultury z tego „Króla-Słońca“ padają i dzisiaj, w trzy wieki po jego przyjeździe na świat, mieniające się tęczą barw promienie.

W NORYMBERDZE...

Korona „Świętego Rzymskiego Państwa Niemieckiego Narodu” wraz z innymi insygniami manifestacyjnie przeniesiona z Wiednia do Norymbergi.

Przybyły na zjazd norymberski przywódca Niemców sudeckich, Konrad Henlein, zajmuje miejsce na trybunie honorowej, witany przez ministra Goebbelsa

GROMKIE SŁOWA — TWARDE MARSZE — HUCZNE

OWACJE — MASOWE ĆWICZENIA — WESOŁE ZABAWY...

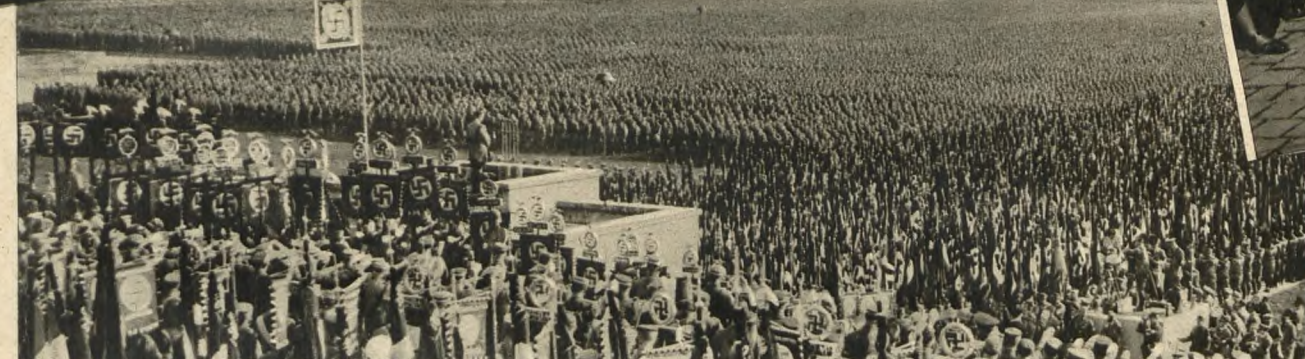
Zdjęcia Agencji:
Atlantic, Berlin.
Keystone, Berlin.
Presse Ph. Berlin.
Scherl, Berlin.
Schirner, Berlin.

Sztandary niemieckich pułków, przygotowane na dzień defilady.

Tłumne zebranie organizacji narodowo-socjalistycznych w Parku Luitpolda.

Zdrome zęby to kapitał
na całe życie.
Zapewnijcie je swoim dzieciom!

Uczcie je za młodu stosować

KALODONT

przeciw
kamieniowi
nazębnemu

Nie ma złej pogody gdy zdjęć fotograficznych dokonuje się na wypróbowanych i niezawodnych płytach i błonach „ERO”

POMADKA DO UST
Michel
KRÓLUJE WSZĘDZIE

I GEJSZE ZAPRZĄGNIĘTE DO OBRONY GAZOWEJ. Ćwiczą się one w Tokio specjalnie w gaszeniu przez zalewanie wodą i zasypywanie piaskiem pożarów, wywołanych przez naloty bombowe.
Keystone — Berlin.

ULUBIENICY ABONENTÓW PARYSKIEGO RADJA. Na wielką wystawę radiową w Paryżu tamtejsi malarze przygotowują „panneau” z karykaturami artystów.
Trampus — Paryż.

U góry: I TO TAKŻE „SEKTA”. Wśród angielskich sekt jest i taka sobie niewinna „Oxford Group”, która odbyła właśnie swój kongres międzynarodowy w Interlagen.
Wide-World Photos, Londyn.

JAK MŁODZIEŻ SZKOLNA ZAOPATRUJE SIĘ W PODRĘCZNIKI. Tylko zamożniejsi mogą nabywać nowe podręczniki szkolne w księgarniach. — Biedniejsi w Krakowie zakupują je na „gieldzie” ulicznej na rogu ul. Szpitalnej i św. Tomasza (ilustracja na lewo) — w Warszawie zaś w kiosku na pl. Napoleona (zdjęcie na prawo).
Zdjęcia Ag. Fot. „Światowid.”

ROZMAITOŚCI

TAK SIĘ URZĄDZA „DZIEŃ KONIA”. Nie pochodami, które męczą biedne koniska, ale „bankietem” dla nich z udziałem zaproszonych „gości” nawet z cyrku.
Keystone — Berlin.

ESKIMOSI JUŻ PRZYGOTOWUJĄ SIĘ DO ZIMY. Przedewszystkiem domowym przemysłem naprawiają stare i sporządzają nowe sanki, jedyny środek komunikacyjny w zimie.
Presse-Photo, Berlin.

KONIEC SEZONU WYJAZDÓW i PODRÓŻY

Rys. dla „Światowida“ Alf. Żmuda

Szerokie kołnierze i ranwersy wracają do mody, jako uwydatniające biust. — Obok praktyczny płaszcz jesienno-podróżny w kroju raglanowym.

Kapelusz na słoneczne dni jesieni z różowego filcu z brązowym przybraniem ze wstążki. Rękawiczki i szal dobrane do kapelusza.

Jakże to miło jest bawić się w przelotne ptaki, które na lato ciągną w różne strony, szukając słońca...

A słońce, wprawdzie jeszcze i teraz darzy świat swymi uśmiechami, ale nie operuje już z tą siłą, która nas magicznie pociąga w dal, w świat wyjazdów, podróży, nowych wrażeń i znajomości. Więc kiedy obowiązki pracy zawodowej wzywają nas do powrotu, nie ociągamy się wiele, lecz z przybytkiem sił i energii opuszczamy hotele, pensjonaty czy wiejskie osiedla i wracamy, to pociągami, to autem, to samolotem, witając radośnie domowe progi.

Przyływ energii wyladowuje się szybko we wszystkich kierunkach. Nie pozostajemy w tyle i w dziedzinie mody, która tymczasem obuła się chyba w siedmiomilowe buty z bajki, tak wiele przynosi zmian na jesień i zimę. Jedne z nich są całkiem oryginalne, inne możnaby nazwać cofaniem się w tył, do lat 60-tych względnie przelomu stulecia, gdyby nie fakt, że wszystko jest unowocześnione, poddane prawom wywalczonych w modzie swobód.

Chociaż więc nowa linia sylwetki zwięzła się ogromnie w talji, nie będziemy krepować ciała dawnymi gorsetami. Chociaż suknie wieczorowe skłaniają się ku szerokości krynoliny, nie będą nas obciążać tiurniury. Także i zmieniona

fryzura, grupująca wszystkie loczki wysoko na szczycie głowy, nie wymaga noszenia swych „materacyków“, jakże modnych po r. 1900.

Więcie talji uwydatnia więcej linję biustu, któremu to celowi służą też kroje sukien i płaszczy, grupujących na linii ramion marszczenia, fałdy, koronki czy wstążki, bez obawy zepsucia sylwetki, wymagającej właśnie tych szczegółów dla pań, wyszczuplanych od tylu lat.

W dzień długość sukienki czy płaszcza nie zyskała ani centimetra in plus. Może nawet skróciły się jeszcze bardziej, bo przeważnie zasłaniają tylko kolana. Będziemy mieć dalej na ulicach miast rewję pięknych nóg, nawet i w zimie, bo przeważna część futer też nie przekracza takiej długości.

Zakłady, płaszcze, futra i kurtki mają fasony zarówno wcięte jak i puszczone wolno, czasami rzucając fałdy bezpośrednio od samego kołnierza. Inne zyskują na szerokości dopiero dołem, przez kloszowy krój lub godety.

Tak więc w krótkim nawet szkicu widzimy, ile zmian zaszło na froncie mody, która zapowiada się naprawdę interesująco i już dziś jest niezmiernie urozmaicona.

Zet.

Poniżej: Jesienny komplet trykotowy: brązowa spodniczka i bluza beige z brązowymi wypustkami i paskiem skórzanym. — Kapelusz w dwóch tonach filcu.

Poniżej na prawo: Kostjum z jedwabnego jersey'u w odcieniu bordo-brązowym. Bluzeczka imprimée.

RADOSNY DZIEŃ W KATOWICACH

Fragment barwnego pochodu, urządnego w Katowicach z okazji dziesięciolecia organizacji działkowców śląskich.

Fot. Czesław Datka, Katowice

Woda toaletowa *Soir de Paris*

ORZEŻWIAJĄCA
jak strumień
górski

AROMATYCZNA jak
powiew pól i lasów
BOURJOIS

746

THO-RADIA

KREM I PUDER
THO-RADIA
ŹRÓDKEM
MŁODOŚCI CERY

Zdrowy włos
jest zawsze piękny!

Jakże błyszczy i połyskuje — promienna ozdoba Pani! Ale jak uzyskać to zdrowie i ten piękny połysk?

Pielegnujcie swe włosy szamponem "Bez Mydła" Czarna główka! Szampon ten jest **nie-alkaliczny** i dlatego też chroni włos przed szarym nalotem wapiennym. Piękny, naturalnie połyskujący włos — oto wspaniały rezultat, przy czym i ondulacja trzyma się znacznie dłużej i lepiej.

Szampon "Bez Mydła" bywa w 2 odmianach: dla jasnych i ciemnych włosów.

Do mycia włosów żądajcie zawsze u swego fryzjera szamponu "Onalkali" nie zawierającego mydła.

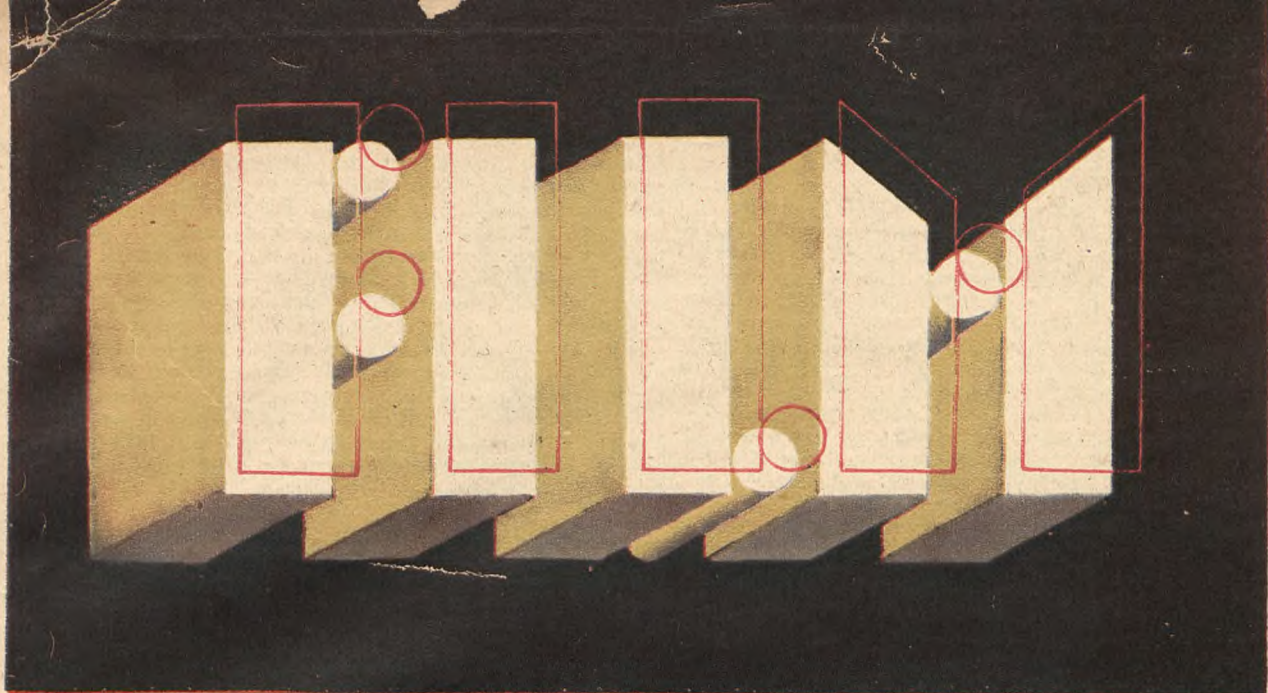
"BEZ MYDŁA"

Szampon Czarna główka

Nowość!

"Bez Mydła" w płynie do jasnych i ciemnych włosów!

Torebka
40 gr.

Nr. 38/736 ROK XV
17 WRZEŚNIA 1938 R.

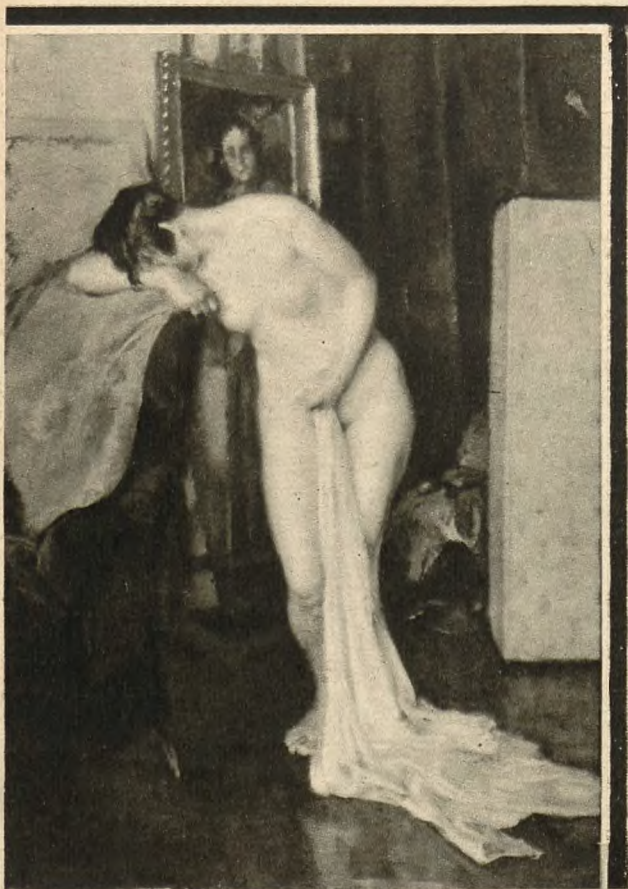
sztureau

LINDA
WINTERS

artystka
ekranów
amerykańskich.

Z TWÓRCZOŚCI BOLESŁAWA BARBACKIEGO

Bolesław Barbacki: „W pracowni” (Muzeum Zachęty warszawskiej, obraz, nagrodzony srebrnym medalem na Salonie Dorocznym 1934)

Bolesław Barbacki, urodzony w r. 1892 w Nowym Sączu, w latach przedwojennych tętniącym silnym nurtem kulturalnego życia, w gimnazjum nowosądeckim, znanym z wysokiego poziomu ducha klasycyzmu i humanistycznych zamiłowań, przeżył atmosferę kultu dla form klasycznego piękna w literaturze i sztuce, a w konspiracyjnej pracy niepodległościowej organizacji studenckiej p. n. „Koło Filaretów”, którego był prezesem w latach 1906—1910, pogłębił swój kult dla polskich tradycji narodowych, co też stało się potem jednym z głównych elementów realizowania ideału piękna w samodzielnej twórczości artystycznej. Również studia w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych w latach 1910—1914, które ukończył z równoczesnym złożeniem ostatnich egzaminów na wydziale prawnym Uniwersytetu Jagiellońskiego, poprowadziły go dalej po zarysowanej już drodze, w czym najszybciej przecież dobranym nauczycielem musiał stać się dla młodego malarza nauczyciel o takim światopoglądzie artystycznym i takim smaku estetycznym, jakim był s. p. prof. Teodor Axentowicz.

Po studiach prawniczych i w Akademii krakowskiej odbył Barbacki w r. 1914 podróż dla studjów w galeriach wiedeńskiej, praskiej, drezdeńskiej i monachijskiej, studjując w nich przede wszystkim dzieła mistrzów sztuki klasycznej. Podobnie jak i później — w latach 1924—1926 — w paryskim Luwrze, z zamiłowaniem i — co najważniejsze — w sposób nawskróś oryginalny kopjował płótna Velasqueza, Rubensa, Tycjana, Corota. Kopje te mają cechy wprost oryginalnych obrazów.

Te studia pogłębiły w technice Barbackiego precyzyjność rysunku i zamiłowanie do pieczołowitości w wykończeniu obrazów, w artystycznym oddaniu syntezy psychologicznej modelu w jego doskonałych portretach, jak również nauczyły go, iż artysta nigdy nie powinien żałować ani mozołu, ani czasu dla jaknajpełniejszego zbliżenia swego dzieła do ideału piękna artystycznego, widzianego oczyma swej artystycznej duszy.

Jakkolwiek Bolesław Barbacki już w krakow-

skiej Akademii Sztuk Pięknych zyskał sobie uznanie dla swego talentu, biorąc corocznie podczas studjów najwyższe odznaczenia swych prac, przyznawane uczniom Akademii i jakkolwiek nie przerywał odtąd swej pracy artystycznej — po raz pierwszy posłał swe prace na wystawę sztuki w roku 1927 na doroczny „Salon” w warszawskiej „Zachęcie”, zdobywając tam od razu medal srebrny za studjum portretowe. Na jednej z następnych swych wystaw — w r. 1934, otrzymał ponownie odznaczenie — latami przysyłał Barbacki swe prace na nie w formie medalu srebrnego. W ostatnich też wystawach Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie i w Krakowie, gdzie z początkiem r. 1939 ma się także odbyć zbiorowa wystawa prac tego artysty.

* * *

Klasyfikujący według „szkół” artystycznych twórczość Bolesława Barbackiego, nazywają go już to „paseistą”, ze względu na wchłonięcie przezeń ideałów sztuki klasycznych mistrzów malarstwa światowego, już też — realistą, a to z racji jego jakby posłusznego stosunku do formowanej w artystycznym dziele prawdy rzeczywistości. Ale są to tylko dowolne określenia, nie zamykające w sobie najgłębszego charakteru oryginalnej sztuki Barbackiego. Jedno jest tylko całkiem ścisłe: nie należy do żadnego gatunku z modnych „nowinkarzy” malarskich ostatnich czasów, gdyż na to nie pozwoliłby mu głęboki kult dla starych nieśmiertelnych mistrzów i dla klasycznego ideału, który w gruncie rzeczy, jako trwały nabytek kultury artystycznej, powinien stanowić — jego zdaniem — punkt wyjścia dla dalszego samodzielnego wnoszenia nowych dorobków do skarbcza artystycznej kultury. Dlatego też — odcinając się od hałaśliwego rynku koteryj „nowinkarskich” — osiadł na stałe od lat w rodzinnym Nowym Sączu, gdzie może swobodnie obcować z swym ideałem sztuki i swą twórczą duszą. Dzięki temu też niewątpliwie zdobył sobie już w polskiej twórczości malarskiej indywidualną pozycję.

Jan Chelmirski.

Na lewo: Panorama Nowego Sącza, rodzinnego miasta artysty, — malowana przez niego wspólnie z Romualdem Regułą.

Na lewo: Portret Adama de Laveau, malowany przez Bolesława Barbackiego.

Na prawo: Portret prof. Jana Czekanowskiego, pędzla Bolesława Barbackiego.

Maureen O'Sullivan.

Barbara Stanwyck.

Margaret Sullivan.

ONE NIE SĄ „WAMPAMI“

Norma Shearer.

Wszystkie zdjęcia „Metro Goldwyn Mayer“.

ani jeden dziennik, ani jeden tygodnik, ani jeden periodyk nie wspomniał nawet słówkiem o skandalu, który zdarzył się w sobotę 23 lipca w Miami na przyjęciu, gdzie znajdowało się grono reporterów nowojorskich dzienników. Było to czerce filmowe i między innymi znajdowała się również mała już u nas pamiętana Mae West. Jeden z obecnych dziennikarzy, chcąc uczynić zapomnianą Mae West przyjemnością, w powitańskim przemówieniu (Amerykanie lubią przemawiać, gdzie się da i kiedy się da) powiedział:

„Z przyjemnością konstatujemy obecność znakomitej odtwórczyni klasycznych wampów — Mae West“.

W tej chwili rozległ się okrzyk: „Nie jestem wampem, dajcie mi już spokój, jestem kobietą, pisarką, aktorką, precz z wampem“.

To Mae West dawała upust swemu oburzeniu, które tkwiło w niej od paru lat od chwili, gdy szereg kobiecych organizacji poczęło bojkotować jej filmy. A bojkotowano właśnie ją za lansowanie „wampowości“ — drapieżnego, niepokojącego, często wulgarnego sex-appealu. To, co Francuzi nazywają „la femme fatale“ — w amerykańskim wydaniu nazwano „Wampem“ — i zgodnie z tradycją kraju i umysłowości przerzucono ciężar tego określenia na urodę zewnętrzną.

Ale a propos. Okrzyk „Nie jestem wampem“, staje się coraz modniejszy. Kobiety chcą być z powrotem... normalne.

Film oddaje przekrój mody i gustów. Dlatego warto przyjrzeć się bliżej tym aktorkom filmu amerykańskiego, które oddawna podkreślają brak „wampowości“, nawet jeszcze wtedy, gdy to było modne.

Norma Shearer. Najcudniejsza lady ekranu, romantyczna niebieskooka bohaterka filmów tej miary, co „Uśmiech Szczęścia“, „Romeo i Julia“ oraz „Marji Antoniny“, która już wyświetlają w Stanach Zjednoczonych.

W filmie, w pracy i na scenie jest jednak naturalna, taka sama jak w życiu. I niema u niej nawet cienia tej zmysłowej, ciężkiej kointerji wampów.

Margaret Sullivan... Przejdiesz obok niej, czytelniku i nie zwrócisz uwagi na tę niepozorną, o nieciekawych rysach twarzy kobietę. Ale, gdy spojrzysz swym smutnym spojrzeniem, lub rozchyli usta w uśmiechu prostym, bezpretensjonalnym, zrozumiesz, że jej czar — to wdzięk kobiety dobrej. Kobiety z sercem.

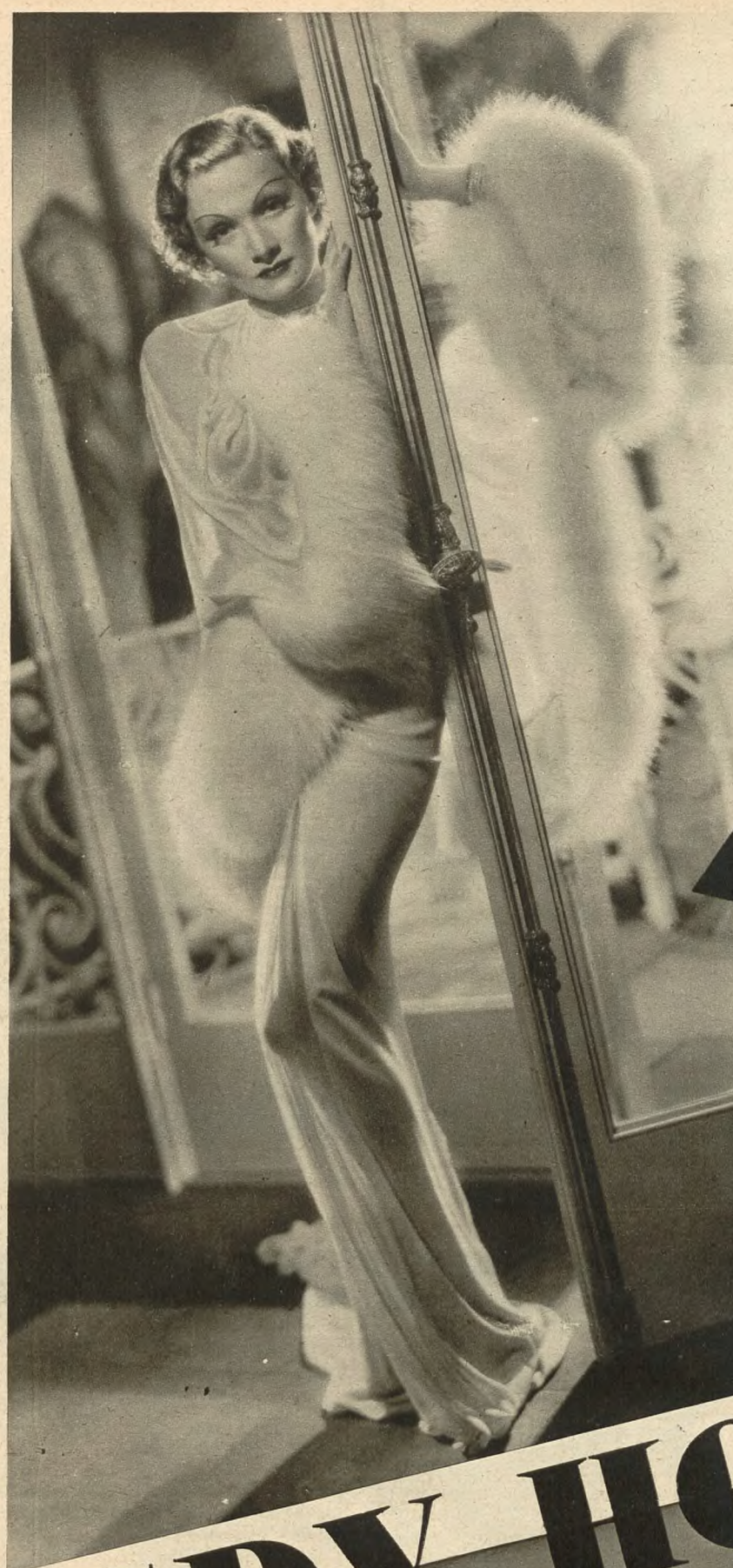
Maureen O'Sullivan... Zadzierzysty nos, figlarna sylwetka. Określić ją można jednym słowem: miła. I ona nie ma skośnych brwi, kołyszącego się w biodrach chodu. Jest sobą, jest — dziewczęcą i nienawidzi wampowości.

Barbara Stanwyck... Nie nie sprawia napozór wrażenia, które później ciśnie się na myśl — romantyzm. Jest w niej coś nawskróś romantycznego. Cichego, głębokiego, patetycznego...

Możnaby przedstawić mnóstwo anti-wampów. Poprzestańmy na tych czterech przykładach, które mają zaapelować do czytelników: jest tak wiele sposobów na to, by być kochaną, podziwianą, szczęśliwą. Czy koniecznie trzeba szukać maski? Bo wamp — w życiu jest zjawiskiem nad wyraz rzadkiem. I nigdy niema czego zazdrościć — przynosi innym i sobie nie-szczęście...

Prawdziwy urok kobiecy polega na tem, by być... sobą.

Zygmunt Sened.

Na lewo: Marlena Dietrich.

Poniżej: Greta Garbo.

Na prawo: Louise Rainer.
Fot. „M. G. M.”

Na prawo: Charles Boyer.

Ilona Massey.
Fot. „M. G. M.”

Franciszka Gaal.
Fot. „Paramount”

Powyżej: Peter Lorre.
Fot. „20th CENTURY FOX”

Na prawo: Anna Sten.
Atlantic-Photo, Berlin

Lilian Harvey.

Na lewo: Konrad Veidt.

GDY HOLLYWOOD MÓWI TAK NIE

Ci, co zaślepieni są w legendzie Hollywoodu, zauważają w kronice tylko informacje o tych gwiazdach i gwiazdkach z Europy, które zostały zaangażowane na bajecznych warunkach, które tam, w Nowym Świecie, robią wielkie kariery, i pobierają fantastyczne gaże. W istocie jednak Hollywood, tak łaskawy dla przybyszów z za wielkiej wody, im równie często okazuje swoje surowe, niedostępne oblicze. To prawda, że „nieociosana”, źle poruszająca się Greta Gustafson z Sztokholmu kreowana została przez Hollywood (nie bez jej osobistej zasługi) na wielką, wspaniałą gwiazdę gwiazd — Gretę Garbo — to prawda, że Marlena Dietrich, lekceważona aktoreczka z podrzędnych produkcji berlińskich tutaj wywindowana została na pierwszorzędną stanowisko w hierarchii filmowej. To prawda, że Charles Boyer, znany już zresztą i uznany w Europie, znajduje doskonale zastosowanie dla swego talentu w filmach wytwórni „Metro”, „Warner”, „United”, dla których kolejno pracuje.

Ale prawdą jest także, że do Hollywood przyby-

wali aktorzy i aktorki z najróżowszemi nadziejami i imponującymi kontraktami w zanadru i — wracali do Europy, wstydliwie kryjąc gorzkie łyzy wstydu, bólu i rozczarowań. Jakżeż serdecznie fetowano piękną i inteligentną Lil Dagower, gdy przed ośmiu laty przybyła do stolicy filmu, zaangażowana na pięć lat. Doświadczona i doskonale znająca język angielski aktorka nie znalazła łaski u reżyserów tamtejszych. W atmosferze awantur i konfliktów ukończono „Kobiety z Monte Carlo”. Nie wyrzucono pięknej Lil, nie, tego nigdy nie robi się w Hollywood. Aktorzy, znużeni bezczynnością, sami zazwyczaj proszą o rozwiązanie kontraktu. A Lilian Harvey, stojąca u szczytu powodzenia w Europie, jakżeż żałowała swej eskapady amerykańskiej, która przyniosła jej dolary, ale także upadek artystyczny. Znana też była historia „wykończenia” Anny Sten, doskonale bohaterki filmów sowieckich i francuskich, której Samuel Goldwyn wypłacał przez dwa lata wielkie gaże, nie zatrudniając jej zupełnie, a gdy ją wreszcie sobie przypomniał, dał jej rolę, ktor

szybko pogrzebał artystkę w pamięci widzów. Nie był łaskawy Hollywood dla Konrada Veidta, który obecnie jest filarem filmu angielskiego. W jakie oskarżenia publiczności europejskiej przeciw kinematografii amerykańskiej nie ostatnią pozycję zajmnie sprawa Franciszki Gaal, która u nas była indywidualnością komediową dużego formatu, a w USA stała się standardową gwiazdeczką, pozbawioną wyrazu. Natomiast obiecująco przedstawia się przyszłość Luizy Rainer, b. artystki teatru Reinhardta w Wiedniu, bohaterki „Błogosławionej ziemi”.

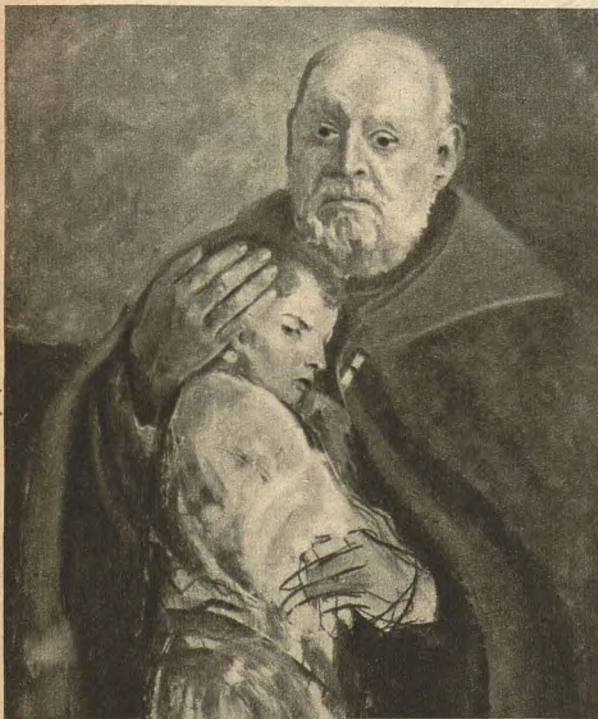
Nowa falanga aktorów europejskich pielgrzymuje znowu do swej Mekki. Jeżeli idzie o mężczyzn, to można zauważyć wyraźny „popyt” na aktorów charakterystycznych. Tak więc wylądowali w Hollywood Peter Lorre, niesamowity bohater filmu „M”, Okar Homolka, Leon Reuss, Ilona Massey i tancerkanasza, Tosia Nowicka.

W tej chwili decydują się losy tych wszystkich „nowicjuszy”. Komu z nich Hollywood przyniesie szczęście, a komu — łyzy?

J. Lom.

Z TWÓRCZOŚCI PLASTYCZNEJ

ADAMA CHMIELOWSKIEGO (BRATA ALBERTA)

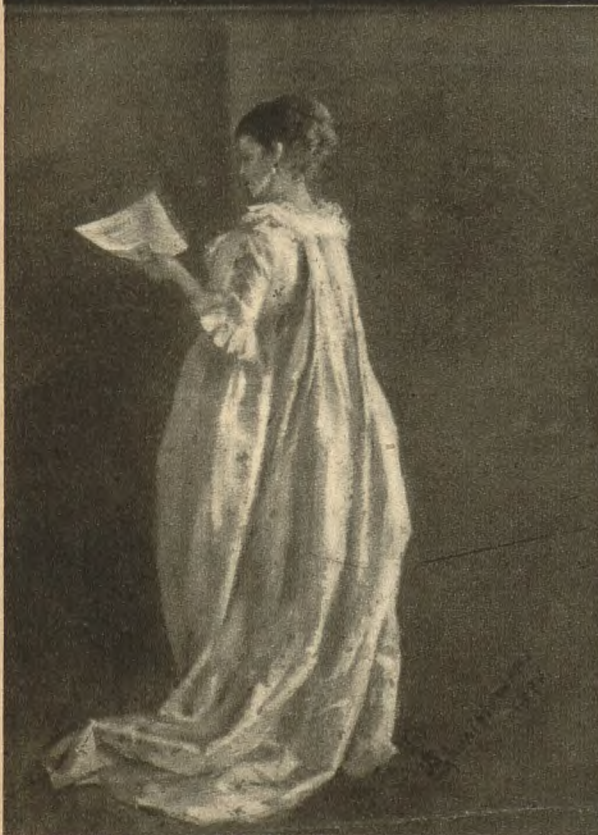

Na lewo: Leon Wyczółkowski — „Brat Albert z dzieckiem” (obraz ol.).

W Krak. Tow. Przyj. Sztuk Pięknych, z okazji rozpoczynających się już bileuszowych uroczystości założenia Zgromadzenia Brata Alberta, urządzono po raz pierwszy w Polsce zbiorową wystawę obrazów tego „najpiękniejszego człowieka epoki”, powstańca, artysty i ojca ubogich. Na wystawie zebrano 32 prac, świadczących o dojrzałości artystycznej twórcy. Adam Chmielowski wodził przez długi okres czasu rej wśród kolonii artystycznej w Monachjum, gdzie przebywali malarze tej miary, co Chelmoński, Bracia Gierymscy, Witkiewicz i Wyczółkowski, który o Chmielowskim

Adam Chmielowski: „Objawienie Najśw. Serca P. J. Błog. Małgorzacie Alacoque”.

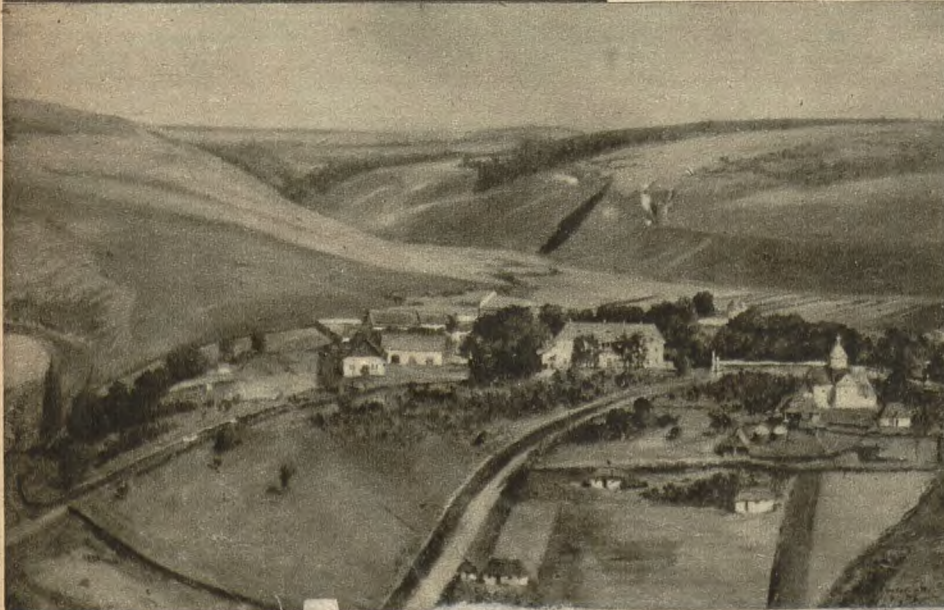

powiedział, „iż był najpierwszy wśród nas kulturą, wiedzą, charakterem, kto wie, czy nie talentem”. Zebrane dzieła świadczą wymownie o kulturze malarskiej Chmielowskiego. Twórczość artystyczna nie dała jednak zadowolenia temu ewangelicznej czystości człowiekowi, który w r. 1880 porzucił działalność artystyczną, wstąpił do nowicjatu OO. Jezuitów i poświęcił się całkowicie opiece nad ubogimi. Wystawa krakowska charakteryzuje wymownie odcinek artystyczny żywota tego polskiego Franciszka z Asyżu. mdd.

Na lewo: Portret prawdopodobnie Heleny Modrzejewskiej.

Poniżej: Adam Chmielowski: „Zawale na Wołyniu” (obraz olejny).

Zdjęcia Ag. Fot. „Światowid”.

TYRONE POWER — ULUBIŃCEM MAS

Zajmowaliśmy się już na naszych łamach tak niezwykle zjawiskiem w świecie aktorskim, jakim jest młody aktor amerykańskiego ekranu, Tyrone Power. Zaledwie półtora roku mija od czasu, kiedy 23-letni ten artysta zaczął pracować w służbie X. Muzy, a już sława jego imienia obiegła cały świat, olśniewającą szybkością swego wznoszenia. Dziś Tyrone Power jest ulubieńcem mas, które witają każdy jego film z żywą i niekłamną radością. Niezadługo już ukaże się nam znów Tyrone Power w ostatnim filmie wytwórni „20th Century-Fox”, dla której stale pracuje. Obraz ten będzie nosił tytuł „Aleksander Ragtime Band”.

Zła przemiana materji przyspiesza starość.

Zanieczyszczona krew wskutek złej przemiany materji, może powodować szereg rozmaitych dolegliwości, bóle artretyczne, łamanie w kościach, bóle głowy, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy i wyrzuty na skórze, skłonność do tycia, młodości, język obłożony. Choroby złej przemiany materji niszczą organizm i przyspieszają starość. Racjonalną, zgodną z naturą kuracją jest normowanie czynności wątroby i nerek. Dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materji, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczkę, artretyzmie, ma zastosowanie „Cholekinaza” H. Niemojewskiego. Broszury bezpłatnie wysła Laboratorium Fizj-chem. Cholekinaza H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i składy apteczne

699

Powinieneś się raz przekonać jak smakuje Ovomaltyna

OVOMALTyna koncentrat witaminowo-odżywczy, łatwostrawny i smaczny, to nieoceniony napój na śniadania i podwieczorki. Ovomaltyna wprowadza do ustroju tylko o najwartościowsze składniki odżywcze i stanowi prawdziwe źródło sił i energii.

OVOMALTINE

Tylko Ovomaltyna ma zalety Ovomaltyny!

FRANCIS CARCO AKADEMIK I... AKTOR FILMOWY

Francis Carco (stoi) w czasie pracy w atelier.

Paryż, we wrześniu.

Głośny autor książki o Franciszku Villonie oraz szeregu powieści-reportaży z życia „mętów wielkiego miasta”, najbardziej paryski z francuskich pisarzy, jednym słowem Francis Carco, członek Akademii Goncourtów, zrobił wszystkim niespodziankę, obejmując rolę... Francisca Carco w filmie „Prisons de Femmes”, nakręconym podług jego znanego reportażu o francuskich więzieniach kobiecych. Pewnego dnia otrzymałem pneumatyk, w którym znakomity pisarz prosił, abym odwiedził go w atelier filmowym w Neuilly, gdzie zastanę go w pełni pracy. Skwapliwie skorzystałem z okazji.

Był to ostatni dzień zdjęć, kiedy nakręcano jedynie tak zwany „raccord”. Ponieważ idzie o zbliżenie pisarza, siedzącego za biurkiem, w czasie tej „operacji”, która akademika literatury zmienia w gwiazdora.

— Czy uważa Pan, że kinematografia poczyniła ostatnio duże postępy?

— Sprawa jest dla mnie nieco delikatna — odpowiada Carco — skoro sam się teraz wziąłem do filmu, ale uczciwie mogę stwierdzić, że film francuski ostatnio pod względem tematycznym i umysłowym posunął się o wiele kroków naprzód. Mnie osobiście najbardziej interesuje oczywiście zagadnienie intelektualne kina; dziedzinę techniczną pozostawiam na uboczu.

— A co skłoniło Pana do osobistego wystąpienia w filmie?

— Mój występ aktorski — jeśli tak można go nazwać — jest rzeczą zupełnie wyjątkową i dorywczą. Producent, który zamierzał sfilmować mój reportaż o więzieniach kobiecych, już od dwóch lat namawiał mnie do wystąpienia w tym obrazie w swojej własnej roli. Muszę przyznać, że wahalem się. Bez fałszywego wstydu powiem panu, że obawiałem się kompromitacji. Pod wpływem namowy zasięgałem jednak opinii kilku osobistości miarodajnych, które oświadczyły, że mój występ może być interesujący. Wobec tego zgodziłem się. Scenariusz musiałem oczywiście opracować nieco odmiennie od reportażu, trzeba było dodać bowiem nieco akcji. Zaznaczam jednak, że moje wystąpienie aktorskie traktuję jako wypadek odosobniony, który nie będzie precedensem.

— Muszę zadać Panu pytanie, które mnie koreci. Dziesięć lat temu oświadczył Pan w jakimś wywiadzie, że nie lubi Pan Chaplina. Czy nie zmienił Pan zdania?

— Nie, nie lubię Chaplina!

— Czy zechce mi Pan wyjaśnić, dlaczego? Jest Pan jednym z bardzo nielicznych przeciwników jego talentu.

— Nie jestem absolutnie jego przeciwnikiem! Ja tylko poprostu nie lubię go, bo nie odpowiada mi jego rodzaj humoru. Przyznaję, że Chaplin jest genialnym clownem, ale ja tego nie lubię i... nie ma na to rady! Uważam zresztą, że Chaplin nędzę ludzką zdegradował do rekwizytu teatralnego...

Na prowadzenie dyskusji nie było już czasu, bowiem Carco musiał zejść „na plan”. Usiadł za biurkiem, zapalono światła i zaczęto kręcić. Ale trzeba było scenę powtarzać kilka razy, bo autor reportażu, scenarjusza i dialogów nie mógł zapamiętać własnego tekstu i raz za razem „sypał się”.

Karol Ford.

W filmie tym, który z pewnością zadziwi swoją oryginalnością polską publiczność, tak, jak zadziwił cały świat, wraz z „królową tańca” Ginger Rogers wystąpi Douglas Fairbanks junior, ulubieniec Ameryki. Nakręcał on ostatnio filmy w Anglii, gdzie się wychowywał i którą uważa za swą drugą ojczyznę — jak to nam swego czasu powiedział w ciekawym wywiadzie, ogłoszonym na łamach naszego pisma. Douglas Fairbanks jr. cieszy się niezwykle z uczestnictwa swego w obrazie sławnej Ginger Rogers, która uważa za jedną z najbardziej uzdolnionych aktorek filmowych w Ameryce. Akcja „Stenotypistki” toczy się w lasach Kalifornii, gdzie cały szereg pracownic biurowych spędza swój urlop na pewnego rodzaju campingu — i gdzie Ginger Rogers wzniesie pewnego rodzaju „blond rewolucję”. Film obfituje w wiele niespodziewanych rozwiązań sytuacji i frapuje przez cały czas widza wartką i niezwykle zręcznie przeprowadzoną akcją. Tak pod względem aktorskim, jak i reżyserskim nie można temu obrazowi nie zarzucić. Douglas Fairbanks jr. został sprowadzony do Ameryki dla odegrania swej roli w tym filmie w sposób iście niezwykły. Nagrywając swe filmy w Anglii otrzymał pewnego dnia w Londynie telefon od przedstawiciela wytwórni „R. K. O. Radio-Films”, który telefonicznie zaangażował artystę do „Stenotypistki”. W ciągu siedmiu dni artysta przejechał z Londynu do jeziora Bartlett w górach św. Bernarda.

„STENOTYPISTKA”

110 mil od Hollywood, gdzie nakręcano sceny „Stenotypistki” i tam rozpoczął swą pracę, wywiązując się świetnie z powierzonej sobie roli. Film p. t. „Stenotypistka” jest rzeczywiście wspaniały, to też z niecierpliwością oczekujemy wszyscy pojawienia się go na naszych ekranach. Tymczasem mniej cierpliwym pokażemy jedną ze scen „Stenotypistki”, reprodukowaną powyżej.

„JAN” BUS-FEKETEGO W TEATRZE KRAKOWSKIM

Scena z „Jana” Bus-Feketego w interpretacji pp.: Fabisiaka, Brochockiej, Mrożewskiego, Wrońskiego, Bielskiej i Kłóńskiej.

Teatr im. Słowackiego w Krakowie wystawił komedię znanego węgierskiego autora, Władysława Bus-Feketego pt. „Jan”, która doczekała się także przeróbki filmowej w Hollywood. Jest to wcale zabawna historia wzorowego lokaja Jana, który nieoczekiwanie zostaje posłem do parlamentu, nie przestając spełniać swych powinności kamerlryera w domu prezydenta ministrów. Jan obali

wkrótce gabinet swego chlebodawcy i podbije serce córki premiera...

W komedii tej publiczność krakowska ujrzała po raz pierwszy p. Zdzisława Mrożewskiego w roli Jana i p. Hannę Brochocką jako jego partnerkę P. Mrożewski zdobył uznanie grą pełną umiarem i opanowania. Mile wrażenie wywarła też p. Brochocka.

(11)

FILMY, KTÓRE SIĘ UKAZAŁY

Jednym z nich będzie „Port siedmiu mórz”, z którego jedną scenę reprodukowujemy. Główne role grają Wallace Beery i Maureen O'Sullivan.

Prawdziwą sensacją będzie „Powrót Arsena Lupin”, w którym role główne kreują niezawodni Virginia Bruce i Melvyn Douglas.

Zdjęcia Fot. „METRO GOLDWYN MAYER”

Zachwycone spojrzenia.... wszędzie!

Aby uzyskać cerę
Palmolive, żądaj origi-
nalnego mydła Palmolive.
Strzeż się naśladowictw.

Kobieta o pięknej cerze Palmolive

Na czym polega tajemnica tych dziewcząt, którym zazdrościsz i które podziwiasz. Dlaczego są one zawsze piękne i świeże, przyciągając oczy wszystkich. Czy zrezygnowałaś już z rywalizacji z nimi? O nie! Tajemnica prawdziwej piękności to sekret pięknej skóry. Każda kobieta może posiadać delikatną, rozkoszną cerę, o ile tego pragnie.

Nic nie może zastąpić olejku oliwkowego dla piękna cery. Od najdawniejszych czasów kobiety wiedzą o tym. A dziś miliony kobiet stosuje

zabieg kosmetyczny olejkami oliwkowymi, używając mydła Palmolive.

Palmolive oczyszcza gruntownie pory, skóra przy tym pozostaje elastyczna i gładka. Czar Pani objawi się w naturalnym wdzięku.

Kikutygodniowa próba używania mydła Palmolive przekona Panią, tak samo, jak przekonała kobiety całego świata. Palmolive — jest ulubionym „mydłem piękności” we Francji, Ameryce i na całym świecie. Nie czekaj dłużej i spróbuj sama udelikatniającego i upiększającego działania mydła Palmolive.

*SHAMPOO PALMOLIVE, wyrabiane na olejku oliwkowym,
pielegnuje włosy, jak MYDŁO PALMOLIVE cerę.*

„BOOLOO“

Boolo oznacza w języku malajskim białego tygrysa — święte zwierzę plemienia Sakajów, najbardziej dzikiego i niedostępnego plemienia półwyspu malajskiego. Booloo — to niesłychanie rzadka odmiana tygrysa. Pajawia się on bardzo rzadko i dlatego jest czczony jako święte zwierzę. Nie wolno nań polować, a dla przeżegania „bóstwa“ składają mu tubylcy ofiarę z ludzi. Władze angielskiej koncesji walczą z tym barbarzyńskim zwyczajem, lecz Sakajowie wytrwale kontynuują swe święte obrzędy, kończące się zazwyczaj śmiercią człowieka. Dużo pisało się w prasie o miejscach na kuli ziemskiej, dokąd nie dotarła dotychczas

stopa białego człowieka. Do tych okolic oprócz niektórych części Nowej Gwinei i środkowej Ameryki, należy zaliczyć obszar zamieszkały właśnie przez dzikie plemię Sakajów w głębi półwyspu malajskiego. Niedostępne malaryczne bagna, nieprzebyta dżungla, dzikie zwierzęta i ludzie, brnią do dostępu do tych miejscowości, które mimo wielkiego postępu cywilizacji pozostaną zapewne na długo białą plamą na mapie świata.

Ekspedycja wytwórni Paramount przez szereg miesięcy przebywała na półwyspie malajskim, gdzie realizowała film p. t. „Boooloo”. Z ogromnym wysiłkiem, przy udziale władz koncesji, które

udzieliły wyprawie pomocy, udało się osiągnąć ekspedycji niedostępny kraj Sakajów. „Booloo” to film z wielką akcją, w której udział biorą aktorzy Hollywoodu, jak również dzikie plemiona i zwierzęta sfilmowane często przez teleobiektyw, gdyż zbliżenie się do wsi krajowców groziło śmiercią. W filmie zobaczymy polowanie na słonie, pytony, walki ludzi ze zwierzętami i ludzi z ludźmi. „Booloo” ukaże się niebawem na naszych ekranach, budząc niemińszą sensację jak zagranicą, gdzie film ten wyświetlany jest z olbrzymim powodzeniem. Publiczność polska zostanie obdarzona nowym arcydziełem sztuki X Muzy.

Jak dzień wczorajszy...

Szarada.

(Ułożył „Tonko” — Klub Szaradzystów w Warszawie).

Na kwiecie siedzi motyl... Chciałbym ja tak siedzieć —
zużyć lot **wspakraz-piąty** — zmniejszyć myśli polot —
był mógł ci w prostych słowach wszystko opowiedzieć
i płakać razem z tobą nad naszą niedolą.

Raz-dru-gie błędnych myśli płaczą się w mej głowie,
jak **raz-czar-twe** skażąc-ów pędzonych w noc ciemną.
Czy **trza-cie-dru-gie** serce na wszystko odpowie?
Czy zgi-ne i świat cały zamknie się **na-dem-na**...

Poco mężczy się myślą — jęczeć, płakać, — po co!
Na innej **pierwszej-piątej** można żyć i orać —
roje **trzy-czwartych-piątych** nad głową migocą —
takie barwne, jak kwiaty, co zbierałem wczoraj.

Lekkie, jak dzień wczorajszy, przetkany jasnością,
kruche, jak samo szczęście, wspomnieniem ścigane.
Powietrze, przepojone barwą i radością,
niosło gospodarzowi dożynekowy wianek.

Miód zebrany z **raz-piętej** niosły gwarne pszczoły —
witał **drugie** gospodarz, niestrudzony pszczelarz —
puchły od pszennych snopków brogi i stodoły,
woźnica uśmiechnięty głośno z bata trzaskal.

Czwarta niosłaś mi szczęście większe, niż te plony
niż to lato pachnące i te barwne **cafe**.
Każdy dzień, gdy cie nie ma, bywa mi skradziony,
bo tyle tylko szczęścia, co przy tobie, miałem.

Rebus

(Ułożył „Eszet” — Klub Szaradzystów w Warszawie).

Rebus łatwy i aktualny, sześciowyrazowy, —
nie utrudzi, raczej i najłabszej głowy.

Za rozwiązanie powyższych dwóch zadań, redakcja „Światowida“ przeznacza

t r z y n a g r o d y.

Pierwsza zł. 20.—, druga zł. 10.—, trzecia prenumerata
miesięczna „Światowida“.

Rozwiązania należy nadsyłać najpóźniej do dnia 24 września 1938 r. wraz z załączonym kuponem.

Trafne rozwiązanie zagadek z Nr. 35 nadesłali:

Filek z Baranowicz; L. Kowalski, Warszawa; Wanda S.; St. Grabowski, Płock; Jola i Hala Kowalczykównę; „Efros“, Warszawa; Roman Dziubiński, Warszawa; Stanisław Weiss, Warszawa; Aleksandra Jaczyńska, Warszawa; Stanisław

POWRÓT STEFANJI JARKOWSKIEJ

Po trzech latach pobytu zagranicą powróciła do Warszawy artystka scen stołecznych Stefania Jarkowska, aby po tak długiej przerwie swej pracy scenicznej zabłysnąć na nowo na deskach Teatru Polskiego wysoką skalą swego talentu. P. Jarkowska występuje obecnie w milej komedji Devala pt. „Subretka“, grając w niej tytułową rolę młodej, sprytniej Francuzeczki.

Zakład Haliny Zalewskiej — Warszawa.

Walczyński, Częstochowa; Józef Robak, Kraków; Eugenjusz Dworski, Lwów; Alina Olbrychtówna, Ciechocinek; **Zygmunt Bresliński, Poznań (zł. 20.—)**; Ksenia Zastrożna, Poznań; Mieczysław Karaś, Wyszków; Eryk Unverricht, Pawłów; Stanisław Gruska, Kozy; Tadeusz Giza, Kraków; S. Kościuszynski, Kraków; dr Helena Opiełłska, Poznań; Józef Brandt, Gosławice; Eugenjusz Dowmanowicz, Lwów; Michał Leszczyński, Trembowla; Zofia Czechowicz, Sądowa Wisznia; Halina Dobrowolska, Wilno; Zygmunt Najgebauer, Toruń; Feliks Lypaczewski, Radom; Zygmunt Tietz, Warszawa; S. Mikowska, Warszawa; Marja Czajkowska, Warszawa; Janusz Roman, Warszawa; Irena Lewicka, Lwów; Włodzimierz Jankowski, Żywiec; Hela Beneck, Cieszyń; K. Cwiertniakówna, Zakopane; Irena Gadzinowska, Poznań; Edward Suchozewski, Warszawa; inż. Zygmunt Słowikowski, Warszawa; M. Lipińska, Warszawa; Ant. Michałski, Kielce; Rogdan Kowalczyk, Radom; Zofia Nowińska, Lwów; Janina Rosnerówna Łódź; Adela Plater Zyberk, Konstantynów; Kłoda Marja Lwów; Antoni Bochacek, Zakopane; Władysław Beker, Biała Krakowska; Marja Strubel, Warszawa; Mira Lilpopowa, Włochy; Ignacy Wójcik, Częstochowa; Irena Jasnonewska, Warszawa; **Edward Pretkiel, Lwów (zł. 10.—)**; Stan. Stolarzewicz, Biała Krak.; Stefania Drodzówna, Biała Krak.; F. Ludwig, Boryslaw; Kasyno Komarno; Eugenjusz Krysztofik, Rembertów; Marja Chachlowska, Kraków; Marja Orlicz, Kowel; Wacław Dumala, Falenica; kpt. Bronisław Ertel, Lwów; Witold Nowicki, Warszawa; Czesław Błażewski, Zabki; Irena Kuniszczowa, Toruń; Olga Kondratiuk, Toruń; Stanisława Bakalówna, Wadowice; Jan Deny, Katowice; Jadwiga Stożyna, Opoczno; E. Jasinkowiczowa, Ostrowiec; Jadwiga Gustekowa, Sambar; Jerzy Czechowicz, Gródek Jag.; mgr. Józef Czolba, Toruń; Marja Drzewiecka, Lwów; Cezary Władysław Zamiński, Warszawa; Wacław Pogodziński, Warszawa; Wojciechowski, Wieluń; Zygmunt Gürtler, Kraków; Alfons Dylewicz, Łowicz; **Karolina Soszyńska, Chrzanów** (prenumerata miesięczna „Światowida“ od 1—31 X. 1938 r.); Adam Hejmowski, Poznań; Adam Piller, Kraków; Andrzej Godawa, Nowy Targ; Marja Dembińska, Lwów; N. Kazimierz Kozłowski, Warszawa; Anatol Czaban, Warszawa; Adela Lorenz, Toruń; Wł. Halik, Stanisławów; Edward Szware, Częstochowa; Iza Woźniakówna, Gorlice; dr Chananí Perelman, Wilno; Julian Janik, Węgierska Górka; Bronisława Ramultowa, Jeżów; Jan Kierepka, Budzaów; Jerzy Czechowicz, Gródek Jagielloński; Wanda Sosenkowa, Kraków; Józef Sowa, Ostrog; Zofia Boulanger, Brwinów; mgr. Michał Król, Jasło; Jan Czyżewski, Kraków; Jan Janiszewski, Łomża; Aleksy Wachowski, Warszawa; Mieczysław Rydel, Łódź; Anna Ulicka, Lublin.

Nagrody otrzymali pp. Zygmunt Bresifski, Poznań, plac Asnyka 4 (zł. 20.—); Edward Pretkiel, Lwów, ul. Szajnoch 2, m 4 (zł. 10.—); oraz Karolina Soszyńska, Chrzanów (prenumerata miesięczna „Światowida“ od 1—31 października 1938 r.).

Rozwiązanie z Nr. 35.

ZDOBYCZE NAUKOWE NASZYCH LOTNIKÓW.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Zgon słynnego charakteryzatora Hollywoodu.

W Hollywood zmarł nagle jeden z najsłynniejszych charakteryzatorów filmowych, Jan Factor, który w swym fachu odznaczał się wyjątkowymi zdolnościami. Najświetniejsze maski filmowe amerykańskich aktorów były dziełem tego mistrza, to też cały świat filmowy Ameryki żegnał z żalem swego wybitnego pracownika, urządziwszy mu wspaniały pogrzeb.

»ŚWIATOWID« WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ, W KRAKOWIE, POZNANIU, WARSZAWIE, LWOWIE, WILNIE

CENA OGŁOSZEN: Strona dzieli się na trzy łamy (szerokość łamu 80 mm.) 1 mm. w jednym łamie 1 złoty. Ogłoszenia zamieszczone jako jedyne na stronie (tak zwane „solus”) — 1 mm. w jednym łamie 2 złote. Ogłoszenia, zamówione jako jedyne na („solus”), jeżeli ze względów technicznych nie będą mogły być zamieszczone według zlecenia, będą drukowane jako ogłoszenia zwykłe po cenie normalnej. — Reklamacje w sprawie nieotrzymania lub późnego doręczenia egzemplarzy nie są przyjmowane.

WYDAWCA I NACZELNY REDAKTOR:
MARIAN DĄBROWSKI

KIEROWNIK LITERACKI I REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY:
D R. J Ó Z E F F L A C H

KIEROWNIK GRAFICZNY: ZYGMUNT STRYCHALSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: KRAKÓW, WIELOPOLE 1
(PAŁAC PRASY)

TELEFONY: 150-60, 150-61, 150-62, 150-63, 150-64, 150-65, 150-66
KONTO P. K. O. ERAKÓW, NR. 404.200 — WARSZAWA 140.725
PRZEKAZ ROZRACHUNKOWY NR. 2, PRZEZ URZĄD POCZT.
ERAKÓW 2

(doreczeniowego) a nie wprost do Administracji. — Zakłady Franciszka Czajki.

JUBILEUSZ W NAJMŁODSZYM KRÓLESTWIE EUROPY

Dziesięciolecie utworzenia królestwa Albanii i panowania króla Zogu obchodzone było uroczystie w całym kraju. Władca Albanii i jego piękna małżonka Geraldyna w otoczeniu trzech siostr króla i dam dworu przyjmowali życzenia dalszych szczęśliwych lat dla królestwa i państwa królewskiego.

Foto. Luce.

